

érni. A munka ez utóbbi értelemben felkiáltás a gazdasági diletantizmus könnyelmű kísérletezései és a gazdasági önkényeskedés tévelygő kuruzslásai ellen.

Dr. Gl. A.

Dr. Sztodolnik László kir. törvényszéki titkár: A korlátolt felelősségű társaságok cégjogi teendői. A korlátolt felelősségű társaságok gyakorlati útmutatója című gyűjteményben jelent meg dr. Sztodolnik László kir. törvényszéki titkár munkája „a korlátolt felelősségű társaságok cégjogi teendői” címmel. A mű, mint azt dr. Czerman András kir. törvényszéki bíró által írt előszó is kiemeli, gyakorlati útmutatást kíván adni s a cégbejegyzéshez szükséges teljes anyagot dolgozza fel.

Kétségtelen, hogy az a materia, amelyet az 1930. évi V. törvénycikk 114. §-a összefog, olyan komplikált s annyi eljárás szabályt és gyakorlati ismeretet tételez fel, hogy pusztán a törvénynek, sőt még a vonatkozó felsőbbírói gyakorlatnak ismerete önmagában nem elégséges azon teendők ellátására, amelyek a kft. alapításához szükségesek. Osztanunk kell tehát az Előszó álláspontját, hogy nélkülözhetetlennek mutatkozik a gyakorlatban egy oly munka, amely precízen és kimerítően bevezet bennünket a cím szerint is megígért s a kft.-re vonatkozó cégjogi teendőkbe.

Sztodolnik László munkája a címben ígértéknél részben törbet, részben kevesebbet ad. Többet annyiban, hogy nem tisztán a cégjogi teendőkre szorítkozik, hanem descriptive adja a kft. egész életét a társasági szerződés keletkezésétől, annak megszűnéseig, a felszámolásig, illetve a fúzióig. Többet ad a címben ígértéknél annyiban, mert közli a tábla és a Kúria nyilvánosságra került döntéseit a kft. körében; közli továbbá a vonatkozó illetékjogi szabályokat és illetéktételeket, valamint a törvény teljes szövegét és a vonatkozó 45.000/1931. I. M. számú rend.-nek a bírósági szakértőkre és munkadíjukra vonatkozó 25. és 26. §-ait.

Kevesebbet nem abban a vonatkozásban tartalmaz a könyv, hogy hiányoznék belőle a vonatkozó anyag valamely része. Úgy találtuk, hogy mindaz, ami a gyakorlati szükséglet kielégítésére szükséges, megtalálható a könyvben. Úgy véljük azonban, hogy rendszerében nem eléggé átgondolt. Ugyanis éppen a gyakorlati célnál fogva a legfontosabb feladat, amely a gyakorlati kézikönyvre hárul, hogy az eligazodást megkönnyítse. Már most tagadhatatlan, hogy a könyvben az eligazodás kissé nehéz. Sem annak legegyszerűbb eszköze: betűsoros mutató, nem áll az olvasó rendelkezésére, sem a törvény §-ainak kiemelése nem segíti a keresésben az olvasót. Kétségtelen, hogy megfelelő címekkel tagolva van az anyag, ha azonban egy-egy címen belül keres valamit az olvasó, úgy az egész cím elolvasása szükséges, míg az illető pontot megtalálja. Nem lehet természetesen ezt hiányosság gyanánt felhozni, ha abból indulunk ki, — ami végre is az esetek túlnyomó részében fennforog — hogy olyanok forgatják már a könyvet, akik a törvényi anyaggal ismerősök.

Ez utóbbiak számára, akiket a szerző kétségtelenül szem előtt tartott, szükséges és nélkülözhetetlen munka lesz Sztodol-

nik László könyve. Azok számára pedig, akik most tanulják e materiát, a második kiadás bizonyára gondoskodni fog-e könyven elérhető pótlásokról.

H. L.

Dr. Takács György és dr. Zerkowitz Zsigmond: Kamatjöveldmek illettei. A kamatjöveldmek a szanalási törvény előtt nem illettek, hanem adó alá, a tökekamat és járadékadó alá estek. Így volt ez az 1875: XXII. t.-c. és az azt kiegészítő későbbi törvények, valamint a Wekerle-féle adóreform szerint is. A szanalási törvény alapján kibocsájtott 3700/1926. P. M. sz. rendelet csak az ú. n. vállalati kamatilletteket szabályozta. A rendelet az állam, törvényhatóságok, társulatok, valamint nyilvános számadásra kötelezett vállalatok által kibocsájtott kötvények és záloglevelek utáni kamatok illettezte meg 10; vasúti kötvényeknél pedig 5%-kal. Ugyanez az illettek éri a jelzálogadóslevél, telekadóslevél és részjelzálogadóslevél útján átruházott követelés kamatait is. Végül ez alá az illettek alá esnek az idegen pénz kezelésével és gyümölcsötetésével keresetszerűen foglalkozó egyéneknek elhelyezett tőkek utáni kamatok. Egy későbbi rendelet, az 1820/1932. M. E. sz. rendelet vonta azután 15%-os illettek alá a vállalati kamatillettekkel meg nem terhelt, magánhitelezők által nyújtott kölcsönök üzleti kamatait. Szemben a vállalati kamatillettekkel, itt a közteher fizetésére a hitelező van kötelezve. Mindkét illettekfaj mentes a rendkívüli illettekpótlék alól. Talán ez a rövid váza annak az érdekes joganyagnak, amelyet a szerzők könyvecskéje kimerítően, a jelenlegi szabályozás előzményeire és gyakorlati alkalmazására egyaránt kiterjedő kommentárszerű jegyzetekkel ellátva dolgoz fel. Ez az anyag a civiljogászt nemcsak azért érdekli, mert par excellence civiljogi ügyletekkel kapcsolatos közteherről van benne szó, hanem a szóbanforgó rendeletek közvetlenül is szabályoznak civiljogi kérdéseket: így az áthárítás kérdését, egyes peres és végrehajtási eljárási jogi kérdéseket; különösen érdekes az 1820/1932. M. E. sz. rendelet 3. §-a, amely a kölcsönügylet hitelezőjét írásbeli elszámolás adására kötelezi, minden olyan esetben, amidőn fizetést kapott, bár mint a szerzők helyesen emelik ki, e kötelesség megszegésének szankciója nincs. A kamatjöveldmek illettekein kívül tárgyalja a mű a betét és folyószámla átalányillettekeket, valamint a gazdavédelemmel kapcsolatos kamatillettekrendelkezéseket. A szerzőket elismerés illette meg elsősorban azért, hogy ennek az érdekes anyagnak a jelentőségére könyvük megírása által felhívták a figyelmet, másodszorban pedig az anyagnak világos és alapos feldolgozásáért. Talán csak egy kifogásoló megjegyzés emelhető a szerzők módszerével szemben: nem helyes az anyag érdemét érintő rendeleteket egyszerűen a jegyzetek közt megemlíteni, hanem sokkal helyesebb volna azokat in extenso leközölni. A könyvet gyakorlati céllal forgató olvasó, aki elsősorban a fennálló tételes szabályozást keresi, mindenekelőtt a főszöveget nézi és érdeklődése csak másodszorban terelődik a jegyzetekre. Ez a kritikai megjegyzés azonban semmit sem von le annak a nagy és beható